

Ledamöter och ersättare

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT**Tid** **tisdag 29 april 2025 kl. 08:15****Plats** **Luleå kommun servicecenter, lokal Prästkragen**

Upprop

Val av justerare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Punkt	Rubrik	Ärendenr	Sida
1	Upphandling avseende läsplattor	2025/123	2 - 3
2	Upphandling avseende Måltidsproduktion och servering 2025	2025/152	4 - 5
3	Delårsuppföljning 1 2025 inklusive internkontroll och uppföljning av privata utförare	2025/154	6 - 8
4	Ansökan om varaktig vistelse utomlands	2025/119	9 - 16
5	Principbeslut om skolpeng för studier utomlands	2025/151	17
6	Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning	2025/150	18 - 23
7	Redovisning av åtgärder efter Skolinspektionens kvalitetsgranskning av arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i Kristallens förskola	2024/217	24 - 46

Förslag till beslut gällande tilldelning av Upphandling av Surfplattor för pedagogiskt bruk 2025

Ärendenr 2025/279-2.5.1.1

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott beslutar att Luleå kommun ska anta den leverantör med det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet angivet av xxxxx org. nr xxxx-xxxx.
2. Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören ges i uppdrag att underteckna avtalet efter tiden för avtalsspärr enligt 20 kap. 1 § LOU har löpt ut.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Upphandlingen gäller ett ramavtal, som gäller från och med att båda parter har signerat avtalet och 48 månader framåt. Beställaren har möjlighet att med sex (6) månaders uppsägningstid skriftligen säga upp avtalet när avtalet varat i minst 24 månader.

Avtalsvärdet är uppskattat till 14 000 000 kr och har ett takvärde på 18 000 000 kr.

Avtal skrivs med en (1) leverantör.

Avtalet omfattar pedagogiska plattor inom kommunens skolor, framför allt förskola och grundskola. Upphandlingen omfattar även MDM/EMM lösningen JamfPro.

Då avtalet omfattar både barn- och utbildningsnämnden samt arbetsmarknads- och gymnasienämndens har ordförande i enlighet med delegationsordningen punkt 2.1 (AGN) överlätit beslutanderätten till barn- och utbildningsnämnden.

Beskrivning av ärendet

Anbuden har utvärderats utifrån bästa förhållande mellan pris och kvalitet. Avtalet innebär att varje skola ska kunna beställa plattor ur ett avgränsat och ändamålsenligt sortiment. Under hela avtalsperioden och försäkringsperioden ska leverantören ge service och support för de plattor som levererats. Beställaren kan även komma att avropa konsulter för både

tekniskt och pedagogiskt stöd.

Ärendet föredras i sin helhet under sammanträdet.

Dialog

Expertgruppen har bemannats av IT-kunniga personer från arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens IT/Adm-avdelning och infrastruktur- och serviceförvaltningens Service och support.

Upphandlingen har föregåtts av fem leverantörsdialoger.

Under annonseringen har ett antal frågor inkommit och besvarats. Underlaget har också i några fall reviderats utifrån detta.

Beslutsunderlag

- Utvärderingsprotokoll

Anna Aspviken

Upphandlare

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen IT/Adm-avdelning

Infrastruktur- och serviceförvaltningen Service och support

Kommunstyrelseförvaltningen, Inköp

Förslag till beslut gällande upphandling Måltidsproduktion och servering 2025

Ärendenr 2025/79-2.5.1.1

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott beslutar att Luleå kommun ska anta den leverantör som uppfyller alla kvalificerings- samt obligatoriska krav och har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån grunden pris angivet av **XXX**.
2. Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören ges i uppdrag att underteckna kontrakt efter tiden för avtalsspärr enligt 20 kap. 1 § LOU har löpt ut.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Upphandlingen omfattar skollunch till elever som går på Kråkbergsskolan i Södra Sunderbyn.

Kontrakt kommer att tilldelas den leverantör vars anbud är ekonomisk mest fördelaktigt utifrån pris.

Antal anbud: **X** st

Avtalsvärde är uppskattat till ca 20 000 000 kr

Avtaltid + eventuella förlängningar: Från och med 2025-08-01 till och med 2029-07-31, med möjlighet till förlängning på upp till 48 månader.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingen omfattar skolmåltider till 200-240 elever på Kråkbergsskolan i Södra Sunderbyn under årets skoldagar. Leverantören ska tillhandahålla både lokal, måltidsproduktion och servering. Majoriteten av måltiderna ska tillagas och serveras i leverantörens lokaler. Vid utvalda tillfällen ska skollunch kunna serveras som så kallad utflyktsmat.

Krav kring jämställdhet och jämlikhet har ställts och anbudsgivarna har fått beskriva hur de planerar att arbeta för att bemöta elever och pedagoger på ett jämlikt och serviceinriktat sätt i anbudet.

Dialog

I upphandlingen har representanter från barn- och utbildningsförvaltningen deltagit.

Krav har ställts i upphandlingen kring elevernas delaktighet vid utformning av menyer under avtalstiden.

Beslutsunderlag

- Öppningsprotokoll
- Upphandlingsprotokoll

Josefine Engström-Hallin
Upphandlare

Beslutet skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen, Inköp och upphandlingskontoret

Delårsuppföljning 1 2025 inklusive internkontroll och uppföljning av privata utförare

Ärendenr 2025/154-1.2.1.4

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna delårsuppföljning 1 2025 inklusive interkontroll och uppföljning av privata utförare.

Sammanfattning av ärendet

Delårsuppföljning 1 omfattar tidsperioden januari-april 2025 och innehåller en prognos för hur barn- och utbildningsnämnden kommer att uppfylla de mål som satts för året, resultaten av intern kontroll, uppföljning av privata utförare samt ekonomisk uppföljning av perioden. Uppföljningen görs för att nämnden ska kunna följa hur verksamhetens utvecklas och kunna ta de beslut som eventuellt kan behövas för att uppnå måluppfyllelse.

Beskrivning av ärendet

Delårsuppföljning 1 omfattar tidsperioden januari-april 2025 och innehåller en prognos för hur barn- och utbildningsnämnden kommer att uppfylla de mål som satts för året, resultaten av intern kontroll, uppföljning av privata utförare samt ekonomisk uppföljning av perioden. Uppföljningen görs för att nämnden ska kunna följa hur verksamhetens utvecklas och kunna ta de beslut som eventuellt kan behövas för att uppnå måluppfyllelse.

Nämndens prioriterade mål för 2025:

Alla barn och elever får en jämlik utbildning som består av:

- Barngruppernas storlek ska inte öka
- Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn får bra stöd i förskolan ska vara fortsatt hög
- Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan ska öka
- Skillnaderna mellan skolorna avseende andel elever behöriga till gymnasieskolan ska minska
- Skolorna och förskolorna ska utveckla en tillgänglig lärmiljö utifrån fysiskt, socialt och pedagogiskt perspektiv.

Målet om jämställd utbildning som består av:

- Flickors upplevelse av stress över skolarbetet alltid eller ofta, årskurs 7, ska minska
- Flickors behörighet i grundskolan ska öka
- Pojkars meritvärde i grundskolan ska öka

- Skolorna och förskolorna ska motverka könsmönster som begränsar barnens och elevernas lärande, val och utveckling

Målet att barn och elever äter klimatsmart skolmat består av:

- Barnen och eleverna ska vara delaktiga i att organisera och utforma matsituationen.
- Barnen och eleverna ska vara delaktiga i att utforma klimatsmarta och goda menyer.
- Skolmåltider har ett lågt klimatavtryck. Koldioxidekvivalenten ska vid livsmedelinköp ligga i linje med FN:s 1,5 gradersmål. Alla skolformer ska ligga under en koldioxidekvivalent på 1,5.

Målet att Luleå kommun ska ha behöriga lärare och förskollärare består av:

- Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation ska vara i nivå med jämförelsegruppen större städer
- Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9 ska vara i nivå med jämförelsegruppen större städer.

Internkontrollens kontrollmoment består av följande kontrollmoment:

- Stickprov av betygsändringar när system för rapportering har stängts samt att rutiner för rapportering av betyg är ändamålsenliga.
- Att rutiner för placering av elever i grupper i IT-system är anpassade och väl kända i grundskolan
- Att rutinen för orosanmälan till socialförvaltningen förtydligas för elever som ej har skolplacering men är folkbokförda i kommunen.

Planen för privata utförare följer under perioden upp

- Vikarietillsättning genom extern aktör.

Delårsuppföljningen innehåller även barn- och utbildningsnämndens prognos av ekonomiskt utfall mot tilldelat kommunbidrag.

Dialog

Rapportens innehåll bygger på intern dialog med ansvariga verksamheter och berörda skolchefer.

Susann Sunnarve
Verksamhetscontroller

Beslutet skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen, ekonomikontoret

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Utvecklingsledare förskola

Utvecklingsledare grundskola

Utvecklingsledare Resurscentrum

Principbeslut om skolpeng för studier utomlands

Ärendenr 2025/151-3.8.0.2

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att skolpeng eller annan ersättning inte ska bekostas för elever som väljer att studera utomlands.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat behovet av att tydliggöra vad som gäller för finansiering av skolpeng för utlandsstudier.

Det finns ingen skyldighet i skollagen (2010:800) eller annan lagstiftning för kommuner att finansiera skolgång i skolor utanför landets gränser. Det finns heller ingen skyldighet att betala bidrag för dagliga resor eller att ge stöd till inackordering när eleven vistas och studerar utomlands.

Arbetsmarknad- och utbildningsförvaltningen föreslår därför barn- och utbildningsnämnden besluta att skolpeng inte ska bekostas för elever som väljer att studera utomlands.

Dialog

Dialog har genomförts med skolchefen för grundskolan.

Frida Eriksson Mörtlund

Avdelningschef kansli

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Beslutsförslag redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning

Ärendenr 2025/150-3.8.1.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Avdelningen för IT/administration genomför varje vecka registerkontroll för att säkerställa att alla skolpliktiga elever i Luleå kommun har en skolplacering. I ärenden där barn i skolpliktig ålder inte har någon skolplacering har all upplysning som varit möjlig att få fram, om barn i relation till ärenden om skolplikt och rätt till utbildning, dokumenterats.

Utifrån kontroll med mätdatum 2025-04-09 finns tretton pågående ärenden varav inga nya; sammanlagt sju flickor och sex pojkar. I åtta ärenden har skolan meddelat om utflytt/utvandring, i två ärenden har vårdnadshavare meddelat utflytt/utvandring och i tre ärenden har varken skola eller vårdnadshavare meddelat om utflytt/utvandring. Skatteverket och Försäkringskassan underrättas i dessa ärenden. När Skatteverket bekräftar att eleven inte längre är folkbokförd i kommunen avslutas ärendet.

Det har kommit två anmälningar till hemkommun om elever som inte fullgör skolplikten. Av anmälningarna framgår att vårdnadshavarna samarbetar med skolan för att få eleverna tillbaka till skolan.

Utöver ovanstående ärenden finns det ett ärende där skolplikten upphört på grund av varaktig vistelse utomlands.

Arbete pågår fortlöpande med att försöka etablera kontakt med vårdnadshavare gällande de elever som är folkbokförda i Luleå kommun men som inte har någon skolplacering i kommunen.

Från och med 2025 redovisas alla nya frånvaroutredningar till nämnden, uppdelat på skola, årskurs och kön. Redovisningen sker med en månads eftersläpning.

Beskrivning av ärendet

Enligt skollagen är alla barn som är folkbokförda i kommunen skolpliktiga. Skolplikt innebär att barn måste gå i skolan och delta i den verksamhet som

anordnas där. Skolplikt gäller dock inte barn som varaktigt vistas utomlands eller vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola.

Rätt till utbildning innebär att barn som omfattas av skolplikt har rätt till kostnadsfri utbildning. Reglerna om vilka som omfattas av skolplikten, om rätten till utbildning, om hur skolplikten ska fullgöras, om när skolplikten inträder, om tidigare skolstart, om när skolplikten upphör och om rätten att därefter fullgöra skolgång, om deltagande i utbildning samt om ansvaret för att skolplikten fullgörs finns i kapitel 7 i skollagen (2010:800).

Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att om ett barns utlandsvistelse är längre än 6 månader eller en termin ska barnet inte omfattas av skolplikten under den tiden. Ansökan om varaktig vistelse utomlands från vårdnadshavare krävs.

Dialog

Vid beredning av ärendet har dialog förts internt.

Beslutsunderlag

- Redovisning av ärenden angående skolplikt och rätt till utbildning

Sara Wallin
Handläggare

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Redovisning av åtgärder efter Skolinspektionens kvalitetsgranskning av arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskolan i Kristallens förskola Luleå kommun

Ärendenr 2024/217-3.8.1.9

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta redovisning av vidtagna åtgärder i enlighet med bilaga efter tematisk kvalitetsgranskning av arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskola vid Kristallens förskola Luleå kommun.

Sammanfattning av ärendet

Skolinspektionen har genomfört en kvalitetsgranskning i Luleå kommun gällande arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskolan. Skolinspektionen bedömer att hemkommunen i hög utsträckning gör aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan och har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i hög utsträckning stödjer rektorn i arbetet med att främja närvaron i förskolan och har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

När det gäller rektors arbete för att öka närvaron i förskolan (Kristallens förskola) bedömer Skolinspektionen att rektorn i flera delar bedriver ett aktivt och strategiskt arbete för att främja närvaron men att ett utvecklingsarbete behöver genomföras som stärker uppföljning och analys av barns frånvaro och personalens närvarofrämjande arbete. Åtgärder har därför vidtagits enligt redovisning.

Dialog

Dialog i ärendet har förts med rektor för Kristallens förskola, personal vid Kristallens förskola samt i rektorsgrupp förskola för ett kollegialt lärande.

Beslutsunderlag

- Skolinspektionens beslut - Barns deltagande i utbildningen vid Kristallens förskola, Skolinspektionen, BUF Hid: 2024.2343
- Kristallens redovisning av åtgärder - Kristallens förskola

Annica Backman

Skolchef förskola

Beslutet skickas till

Skolinspektionen

Skolchef förskola

Utvecklingsledare Förskola

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden efter tematisk kvalitetsgranskning av arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskola vid förskolan Kristallen och Luleå kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med det utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat i samband med den tematiska kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde:

- Rektorn behöver stärka uppföljningen och analysen av barns frånvaro och personalens närvarofrämjande arbete, för kunna vidta relevanta åtgärder med utgångspunkt i det som framkommit i analysen.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Kompetensutveckling

Rektor har organiserat kompetensutveckling för sin personal med fokus på *Närvaro i förskolan* med syfte att stärka personalens kompetens om närvaros betydelse, oroande frånvaro och förskolans närvarofrämjande arbete.

I denna kompetensutveckling har rektor tagit stöd av artiklar skrivna av Malin Gren Landell. Dialogen har varit i fokus för att skapa utrymme för kollegialt lärande. Förskolans personal har reflekterat kring både hur de redan arbetar närvarofrämjande, och vad de kan förbättra.

Barnhälsomöte

Rektor leder och organiserar kontinuerliga barnhälsomöten. Rektor tillsammans med pedagoger från förskolan möts för dialog med fokus på barnhälsa inom olika områden. I detta forum sker bland annat uppföljning och analys av barns närvaro på grupp- (mönsterbilder) och individnivå samt att förskolans närvarofrämjande arbete belyses och följs upp, både generellt för hela barngruppen och om det genomförts några individuella åtgärder/insatser.

Tempus

Rektor följer kontinuerligt upp barnens närvaro i systemstödet Tempus, här får rektor mönsterbilder på grupp nivå över tid samt möjlighet att fördjupa sig på individnivå. Dessa underlag tas med till barnhälsomöten för dialog med pedagogerna på förskolan.

Rutin för barns närvaro

Förskolan har arbetat fram en rutin för barns närvaro i förskolan som nu har implementerats i utbildningen. Detta underlag syftar till att stötta pedagogerna i hur de ska agera om ett barn har en oregelbunden närvaro enligt mönsterbilder från uppföljning via Tempus, inte kommer till förskolan enligt planerad vistelsetid eller

inte dyker upp alls utan information. Denna rutin följs upp vid barnhälsomöten utifrån pedagogernas insatser.

Introduktion

Vid introduktion av nya barn sker dialog med vårdnadshavare om förskolans uppdrag och om vikten av kontinuerlig närvaro i förskolan.

Hygien och smitta

Ett viktigt område för att öka närvaron i förskolan är att minska sjukfrånvaro genom tydliga rutiner. Förskolan har redan riktlinjer för vad som gäller vid sjukdom, men har även förbättrat sina hygienrutiner efter en utbildning i Hygien och smitta för rektorer och skyddsombud. Förskolan har arbetat fram ett dokument med rekommendationer kring bland annat hygien, rengöring och hur dialog med vårdnadshavare ska föras med syfte att minska smittspridning.

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Förskolans pedagoger har fått fördjupad kunskap om närvarofrämjande arbete samt vikten av kontinuerlig närvaro i förskolan. Detta har gjort pedagogerna mer uppmärksamma på sin egen roll i detta arbete, och det är också ett stort stöd i dialogen med vårdnadshavare. Pedagogerna har också fått en större förståelse för att oroväckande frånvaro också kan vara t.ex. oregelbunden ankomst, vilket man inte tidigare gjort.

Uppföljning och reflektion av barnens närvaro och förskolans närvarofrämjande arbete har bidragit till att synliggöra förskolans styrkor och utmaningar inom området samt till mer träffsäkra insatser för att främja barns deltagande i utbildningen i förskolan.

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

- Dokumentation
- Uppföljning och reflektion

Rektor ansvarar för att systematiskt dokumentera, följa upp och analysera barns närvaro och förskolans närvarofrämjande arbete. Uppföljning sker vid förskolans barnhälsomöten, dessa sker minst 2 ggr/termin. Vid dessa möten lyfts följande gällande barns närvaro:

- Påbörjade ärenden gällande oroande frånvaro och förskolans närvarofrämjande insatser. Effekter? Styrkor/utmaningar? Åtgärder?
- Närvarostatistik (Tempus)
Helhet/individ, mönsterbilder över tid. Åtgärder ex. information/dialog med vårdnadshavare

Beslutstödssystem

Rektor planerar, dokumenterar, följer upp och analyserar förskolans barnhälsoarbete i kommunens gemensamma beslutstödssystem.

En gång per år skriver rektor en kvalitetsrapport där förutsättningar, processer och resultat dokumenteras och analyseras kopplat till förskolans nationella mål/delmål och i förhållande till faktorer för framgångsrik skolutveckling.

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Rektor beskriver att denna process precis har påbörjats och kommer fortsätta utvecklas och fördjupas på förskolan.

Utifrån förskolans analys av barns närvaro och förskolans närvarofrämjande arbete kommer eventuellt ytterliga åtgärder planeras.

Närvaro/frånvarostatistik kommer att lyftas på en arbetslagsträff för en gemensam dialog med all personal kring upplevd och faktisk närvaro/frånvaro. Statistiken lyfts ut från lärplattformen Tempus som redovisar barns schemalagda vistelsetid kontra faktiska vistelsetid.

En gemensam rutin för Luleå kommuns förskolors arbete med barns frånvaro i förskolan samt förskolornas närvarofrämjande arbete.

Luleå kommun
lulea.kommun@lulea.se

Beslut

Datum 2024-12-12
Dnr 2024:371
Sida **1 (18)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av *arbetet för att fler barn
ska delta i utbildningen i förskolan* i förskolan
Kristallen och Luleå kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap.19 och 20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning i Luleå kommun och förskolan Kristallen avseende *arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskola*.

I granskningen ingår följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning bedriver rektorn ett aktivt och strategiskt arbete för att främja närvaro i förskolan?
2. I vilken utsträckning stödjer huvudmannen rektorn i arbetet med att främja närvaro?
3. I vilken utsträckning gör hemkommunen aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan?

I granskningen ingår **inte** att utreda hemkommunens ansvar för att alla barn som har rätt till förskola får en förskoleplats om deras vårdnadshavare önskar det. I granskningen ingår **inte** heller att utreda och bedöma kvaliteten i huvudmäns arbete att erbjuda plats till barn om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.

Granskningen omfattar 30 huvudmän med sammantaget 30 utvalda förskoleenheter.

Läsanvisningar

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier som Skolinspektionen satt upp i granskningen inom de granskade områdena. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. I förhållande till den övergripande frågeställningen bedöms om huvudmannen uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning*.

Om en huvudman bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och anger inom vilka delar. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en huvudman bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning, men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut

Rektorns arbete för att öka närvaron i förskolan

Skolinspektionen bedömer att rektorn i flera delar bedriver ett aktivt och strategiskt arbete för att främja närvaro i förskolan.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver stärka uppföljningen och analysen av barns frånvaro och personalens närvarofrämjande arbete, för kunna vidta relevanta åtgärder med utgångspunkt i det som framkommit i analysen.

Huvudmannens stöd till rektorn i arbetet med att främja närvaron.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i hög utsträckning stödjer rektorn i arbetet med att främja närvaron

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställning.

Hemkommunens arbete för att öka deltagandet i förskolan

Skolinspektionen bedömer att hemkommunen i hög utsträckning gör aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **12 juni 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogat formulär användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se Vänligen hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:371) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive frågeställning.

I vilken utsträckning bedriver rektorn ett aktivt och strategiskt arbete för att öka närvaron i förskolan?

Inom denna frågeställning granskas rektorns ansvarstagande för samarbetet mellan förskolan och vårdnadshavare. Vidare granskas hur rektorn skapar förutsättningar för arbetet med att främja närvaro och hur rektorn följer upp och analyserar barnens frånvaro och personalens arbete med att främja närvaro, liksom vilka eventuella åtgärder rektorn vidtar utifrån uppföljning och analys.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i flera delar bedriver ett aktivt och strategiskt arbete för att främja närvaro i förskolan. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med personal, rektorn samt inkommen dokumentation.

Samarbete med vårdnadshavare

Rektorn verkar för att barn och vårdnadshavare får en god introduktion till förskolan i syfte att skapa trygghet och förtroende för utbildningen och personalen. Innan introduktionen påbörjas uppmanas vårdnadshavare i ett brev att kontakta förskolan för att få nödvändig information inför inskolningen av barnet. Introduktionen påbörjas därefter med ett samtal mellan förskolans pedagoger och vårdnadshavarna. I samtalet lyfter personalen fram dels information om rutiner och om avdelningens arbetssätt, dels om förskolans uppdrag och det utvecklingsarbete som bedrivs på förskolan. En i personalen får ett särskilt ansvar för att ta emot barn och vårdnadshavare, för att skapa en trygg kontakt under barnets första tid på förskolan. Introduktionen anpassas också på olika vis för att möta behov hos barn och vårdnadshavare. Bland annat finns det informationsmaterial översatt till olika språk och i de fall det behövs tas tolkar in för samtalen mellan pedagoger och vårdnadshavare. I andra fall hjälper flerspråkig personal på förskolan till med att tolka. Längden på inskolningsperioden anpassas också utifrån behov hos barn och vårdnadshavare. Därutöver beaktar personalen att en del vårdnadshavare inte har en förförståelse för svensk förskola. I de fallen gör personalen det

extra tydligt för vårdnadshavare hur utbildningen bedrivs och att deras uppdrag utgår från läroplanen. Under introduktionsperioden är rektorn tillgänglig och närvarande på förskolan, för att besvara frågor från både personal och vårdnadshavare samt för att ta samtal i de fall det uppstår situationer under introduktionen som personal och vårdnadshavare behöver stöd i. Någon vecka efter att introduktionen avslutats hålls ett uppföljningssamtal med vårdnadshavarna utifrån en mall som huvudmannen tagit fram. I samtalet får vårdnadshavarna lyfta fram de intryck de fått under introduktionsperioden. Därefter sammanställs informationen från samtliga uppföljningssamtal och analyseras, för att hitta sätt att utveckla arbetet med introduktion.

Rektorn har vidare utvecklat former för samarbete mellan förskolan och vårdnadshavare samt för att kontinuerligt informera om förskolans mål och sätt att arbeta, i syfte att skapa tillit och förtroende. Planerade tillfällen för samarbete och informationsutbyte med vårdnadshavare sker förutom vid introduktionssamtal även vid utvecklingssamtal, vårdnadshavarmöten, vernissager och öppet hus. När det finns behov av det arrangeras fler än ett utvecklingssamtal per barn och läsår. Eftersom deltagandet vid regelrätta föräldramöten varit lågt har personalen och rektorn i stället valt att arrangera öppet hus och vernissager på eftermiddagar för att vårdnadshavare enklare ska kunna delta och för att personalen ska kunna visa upp verksamheten och barnens lärande. Rektorn gör det tydligt för personalen att de har ett uppdrag att informera om förskolans arbete och uppdrag. I det dagliga arbetet informerar personalen om arbetet med förskolans mål genom samtal med vårdnadshavare och genom den digitala plattformen för kommunikation mellan förskola och hem. Eftersom inte alla vårdnadshavare tar del av informationen på plattformen skriver personalen även ut inläggen för att kunna visa vårdnadshavarna, som ett sätt att förmedla förskolans arbete mot målen till alla vårdnadshavare. I de fall det utifrån språkliga svårigheter finns utmaningar i kommunikationen försöker personalen överbrygga det genom att använda sig av bildstöd. I de fall utmaningarna snarare handlar om vårdnadshavares förhållningssätt har rektorn förmedlat till personalen att de ska kontakta rektorn, för att hen ska kunna ta svårare samtal och för att personalen ska kunna bibehålla goda relationer med vårdnadshavarna. Personalen har även fått kompetensutveckling i bemötande och i kommunikation mellan förskola och hem.

Ledning och organisation av arbetet med att främja närvaro

Rektorn leder och organiserar ett arbete för att uppmärksamma och agera vid barns frånvaro på ett sätt som gör det tydligt hur arbetet ska bedrivas. Rektorn har även en planering för det fortsatta närvarofrämjande arbetet. Det framgår att närvaron på förskolan är hög och att det enligt personal och rektorn bland annat beror på att förskolan har ett gott rykte och att

vårdnadshavarna känner sig trygga med att lämna barnen. Det finns dock enskilda barn med högre frånvaro. Rektorn har tillsammans med personalen under så kallade barnhälsomöten tagit fram en rutin för hur förskolan ska agera vid barns frånvaro. Rutinen bidrar med tydlighet till personalens arbete vid frånvaro och beskriver ingående hur personalen ska agera vid frånvaro. Bland annat beskriver rutinen vilken tid personalen ska höra av sig till vårdnadshavare om barn inte är närvarande, vad som ska göras vid längre frånvaro och när rektorn ska kontaktas. Vid frånvaro ska personalen i telefonsamtal till vårdnadshavare förmedla att de saknar barnen och att förskolan är viktig för barnens utveckling och för det sociala samspelet. Genom barnhälsomötena kommer rektorn och personalen i ett nästa steg gemensamt ta fram arbetssätt för det närvarofrämjande arbetet, som bland annat ska utgå från ett gemensamt förhållningssätt kring vikten av barns närvaro och att personalen tydligt ska förmedla samma sak till vårdnadshavare.

Rektorn har skapat förutsättningar för en samsyn i arbetet genom att till viss del förmedla och förankra ett tydligt arbetssätt, men har inte på samma sätt tydliggjort vilket förhållningssätt som gäller i det närvarofrämjande arbetet. Som framgår ovan har rektorn verkat för tydliga arbetssätt vid frånvaro. Rektorn har dock inte förmedlat vilket förhållningssätt kring barns närvaro som personalen ska utgå från i det dagliga arbetet. Däremot har det förts vissa diskussioner om det närvarofrämjande arbetet under exempelvis arbetsplatsträffar och personalen har fått kompetensutvecklingsinsatser i kommunikation mellan förskola och hem, för att stärka bemötandet. Det framgår också att rektorn vill se ett gemensamt förhållningssätt kring vikten av närvaro, i syfte att personalen i förlängningen ska förmedla ett sådant synsätt till vårdnadshavare och för att därigenom främja närvaro. De flesta i personalen delar rektorns synsätt och i de fall personal inte delar förhållningssättet för rektorn samtal med vederbörande. Rektorn har även i möten med personal tagit upp frågan om bemötande gentemot vårdnadshavare som lämnar barn på förskolan trots att de är lediga.

Uppföljning, utvärdering och utveckling av arbetet

Rektorn gör en viss uppföljning av enskilda barns frånvaro och sätter vid behov in insatser för att ta reda på frånvaron, men gör ingen övergripande uppföljning och analys av närvaron och frånvaron på förskolan. Rektorn har tillgång till ett digitalt system för att följa upp barns närvaro och frånvaro och gör vid behov avstämningar i systemet. Under barnhälsosamtal diskuterar rektorn tillsammans med pedagoger barns utveckling och närvaro är en fråga alltid ska tas upp det i sammanhanget. Genom barnhälsosamtalen tar rektorn reda på orsaker till enskilda barns frånvaro och försöker urskilja mönster i frånvaron. Ibland lyckas inte rektorn och pedagogerna identifiera orsaker till frånvaro, medan de i andra fall utifrån

analysen försöker vidta åtgärder för att ta reda på vad frånvaron beror på. Vid längre eller mer omfattande frånvaro kan en åtgärd för att ta reda på vad frånvaron beror på vara att kontakta barnomsorgsadministratörer för att se om de vet mer om anledningarna bakom. I andra fall, när förskolan inte får någon kontakt med vårdnadshavarna, kan frånvaron leda till en orosanmälan till socialtjänsten. Rektorn har dock inte gjort någon analys på mer aggregerad nivå för att exempelvis identifiera övergripande mönster kring perioder då frånvaron är högre eller om det finns skillnader mellan avdelningar. Rektorn har inte heller vidtagit några åtgärder på gruppnivå för att öka barns närvaro.

Rektorn genomför inte heller någon systematisk och kontinuerlig uppföljning av personalens arbete med att främja närvaro. Eftersom frånvarorutinen är ny och har tagits fram i väntan på att en rutin tas fram på huvudmannanivå har rektorn än så länge inte gjort någon uppföljning av rutinen i sig eller personalens arbete med den. Eftersom förskolan än så länge inte utformat tydliga arbetssätt vad gäller det närvarofrämjande arbetet har rektorn inte heller gjort någon annan uppföljning eller analys av personalens närvarofrämjande arbete. Framöver ska dock det närvarofrämjande arbetet knytas till barnhälsomötena, för att rektorn i det sammanhanget ska kunna följa upp personalens arbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver stärka uppföljningen och analysen av barns frånvaro och personalens närvarofrämjande arbete, för kunna vidta relevanta åtgärder med utgångspunkt i det som framkommit i analysen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det från rektorns sida saknas en systematisk uppföljning och analys av barns frånvaro på gruppnivå och personalens arbete med att främja närvaro. Uppföljnings- och analysarbetet är inte tillräckligt utvecklat för att rektorn ska få syn på utvecklingsbehov och därefter vidta åtgärder för att utveckla det närvarofrämjande arbetet på förskolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn påbörjar ett arbete med att utveckla arbetsformer för att följa upp och analysera både barns frånvaro och personalens närvarofrämjande arbete på ett mer systematiskt vis. Rektorn kan med fördel utgå från arbetssättet med barnhälsomöten som redan idag genomförs, men utveckla strukturen till att även innehålla en övergripande uppföljning och analys av barns frånvaro. Därtill bör rektorn på ett systematiskt vis följa upp och analysera personalens

närvarofrämjande arbete, för att identifiera utvecklingsbehov och utifrån det sätta in träffsäkra insatser för att utveckla det närvarofrämjande arbetet.

I vilken utsträckning stödjer huvudmannen rektorn i arbetet med att främja närvaro?

Inom denna frågeställning granskas dels hur huvudmannen stödjer rektorn genom att ge ändamålsenliga förutsättningar, dels hur huvudmannen följer upp och utvecklar rektorns arbete för att främja närvaro. Genom att skapa ändamålsenliga förutsättningar kan huvudmannen stödja rektorn i arbetet med att främja barns närvaro i förskolan. Förutsättningarna innefattar stöd på såväl övergripande nivå som på enhetsnivå.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i hög utsträckning stödjer rektorn i arbetet med att främja närvaron. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervju med rektorn, representanter för huvudmannen och hemkommunen samt inkommen dokumentation.

Huvudmannens stöd till rektorn

Huvudmannen stödjer rektorn i arbetet med att främja närvaro genom att aktivt undersöka behov av stöd och ge rektorn förutsättningar att bedriva ett närvarofrämjande arbete. Det framgår att huvudmannen identifierar behov av stöd som rektorn har bland annat under medarbetarsamtal och under de verksamhetsbesök som skolchefen för förskola genomför. Vid dessa tillfällen förs samtal med rektorn om vilka behov som finns på förskolan. Utöver det fungerar huvudmannarepresentanters deltagande i barnhälsoteam en gång per termin som ytterligare ett forum där huvudmannen både kan få reda på stödbehov och följa upp rektorns arbete. Utifrån de behov som framkommer kan rektorn få stöd vad gäller utvecklingsinsatser från bland annat Resurscentrum kring utbildningar eller annan kompetensutveckling, men än så länge har sådana insatser inte gjorts inom det närvarofrämjande arbetet. Samtliga rektorer har dock fått kompetensutveckling i form av en filmad föreläsning kring vikten av närvaro i förskolan. När det gäller förutsättningar för att kunna arbeta närvarofrämjande har rektorn även tillgång till det digitala systemet för att följa närvaro och frånvaro. Huvudmannen har dessutom nyligen genomfört en undersökning med rektorerna för att på generell nivå följa upp behov av

stöd. Resultatet av undersökningen visade att rektorerna upplevde att de har ett bra stöd från huvudmannen.

Huvudmannen har påbörjat ett arbete med att följa upp och analysera rektorns arbete med att främja närvaro, för att öka förutsättningarna att kunna vidta utvecklingsinsatser. Det framgår att huvudmannens uppföljning ska göras genom bland annat barnhälsomötena, under vilka huvudmannarepresentanter i form av utvecklingsledare deltar en gång per termin. Formen för uppföljning har prövats under ett läsår på några förskolor och nu ska arbetssättet implementeras på alla förskolor i kommunen. Rektorn ska under de regelbundna barnhälsomötena framöver samla ihop underlag inför de barnhälsoteam som utvecklingsledare deltar i. Rektorn ska bland annat utifrån närvaro- och frånvarostatistik redogöra för vilka insatser som görs inom det närvarofrämjande arbetet, framför allt kopplat till de barn som har en problematisk frånvaro och som särskilt gynnas av utbildningen i förskola. Genom deltagandet vid mötena får huvudmannen reda på hur rektorn arbetar med barns frånvaro. Därutöver ska rektorn i skriftliga kvalitetsrapporter till huvudmannen redovisa hur förskolan arbetat med att främja närvaro, för att huvudmannen i ett nästa steg ska kunna analysera rektorns arbete och därefter identifiera eventuella behov av åtgärder för att stärka arbetet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet. Skolinspektionen vill dock betona vikten av att huvudmannen implementerar det planerade arbetssättet, för att huvudmannen genom analys ska kunna stötta rektorn i att identifiera sätt som arbetet kan utvecklas på.

I vilken utsträckning gör hemkommunen aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan?

Inom denna frågeställning granskas de delar av hemkommunens arbete som är tätt knutna till arbetet med att skaffa sig kännedom om vilka barn som finns i kommunen och som ska omfattas av hemkommunens ansvar enligt skollagen. Vidare granskas de insatser som hemkommunen genomför inom den uppsökande verksamheten. Hur hemkommunen följer upp insatserna i syfte att utveckla eller förbättra arbetssätt och metoder för den uppsökande verksamheten granskas också.

Skolinspektionen bedömer att hemkommunen i hög utsträckning gör aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervju med rektorn, representanter för huvudmannen och hemkommunen samt inkommen dokumentation.

Arbetet med att skapa en nulägesbild och identifiera behov

Hemkommunen tar återkommande reda på vilka barn som inte är inskrivna i förskolan och identifierar orsaker och hinder till varför vårdnadshavare avstår från plats i förskola för sitt barn. Genom ett digitalt system tar kommunen fram uppgifter om vilka barn som inte är inskrivna i förskolan. Därefter görs utskick till vårdnadshavarna till dessa barn. Får kommunen inget svar från vårdnadshavarna efter utskicken ringer en administratör till vårdnadshavarna för att ta reda på huruvida vårdnadshavarna avser att sätta sitt barn i förskola eller inte. I det sammanhanget efterfrågar administratören även information om anledningen till att vårdnadshavare väljer att inte sätta sitt barn i förskola. Genom det har kommunen fått reda på olika skäl till att vårdnadshavare avstår plats, bland annat att vissa vårdnadshavare har yngre syskon hemma, att vårdnadshavare vill vänta tills barnen ska börja i förskoleklass samt att barn i vissa fall är skrivna i kommunen men befinner sig någon annanstans. En annat skäl är att vårdnadshavare har lång väg till närmsta förskola och ibland endast har en bil att tillgå i familjen. Informationen har därefter sammanställts och analyserats av kommunen, för att identifiera mönster. En slutsats som har dragits av analysen är att det inom målgruppen är många vårdnadshavare som bor på landsbygden eller i mindre orter utanför centralorten. Kommunen har därför sett att det behöver bedrivas ett uppsökande arbete riktat mot den målgruppen.

Genomförandet av det uppsökande arbetet

Det finns en systematik i hemkommunens arbete med att kontakta och informera vårdnadshavare om förskola. Kommunen gör utskick två gånger per år till de vårdnadshavare vars barn inte går i förskola. Därutöver reserveras under hösten plats i en månad för alla barn som är tre år och äldre och som inte har en plats i förskolan. Genom administratörens telefonsamtal säkerställs att alla vårdnadshavare nås av informationen. Vårdnadshavare informeras även i andra sammanhang såsom vid öppna förskolan och vid besök på barnavårdscentralerna. I det informationsmaterial som vårdnadshavare tar del av framgår både information om vad allmän förskola innebär och hur vårdnadshavare ansöker om plats, men även om förskolans uppdrag och om förskolans roll i det livslånga lärandet.

Vidare är de metoder som hemkommunen använder för att informera om förskola anpassade utifrån lokala förutsättningar och behov. Genom de öppna förskolorna får kommunen information om vilka språk vårdnadshavare talar och gör därefter utskick om förskola på det språk vårdnadshavare behärskar bäst. Vid de öppna förskolorna visas även informationsfilmer om förskola som kan översättas till olika språk. Kommunen har tillsammans med externa aktörer en särskild satsning med undervisning i svenska för invandrare (SFI) för mammor, vilken bedrivs i en av de öppna förskolornas lokaler. Utöver att vårdnadshavare som inte har sina barn i förskola får en viss insikt i förskolans verksamhet genom att befinna sig på öppna förskolan informerar även personal och rektor i det sammanhanget om förskolans verksamhet. Det finns därutöver ett aktivt och medvetet arbete för att sprida kunskapen om förskola till fler instanser som möter vårdnadshavarna i olika sammanhang, för att de ska kunna stödja vårdnadshavare att söka till förskola. Bland annat finns ett upprättat samarbete med socialtjänsten kring hur kommunens funktioner kan underlätta för vårdnadshavare till barn i förskoleåldern. Information om förskola och hur vårdnadshavare kan få stöd i att ansöka förmedlas även till kommunens kundtjänst och till personer som arbetar med invandarmottagande. Kopplat till den slutsats som dragits av analysen till varför vårdnadshavare avstår från plats i förskola har kommunen även riktat insatser för att nå målgruppen på landsbygden. Ett exempel på det är att i kommunens tidning, som går ut till alla hushåll, särskilt belysa goda exempel från en förskola vid en av orterna där inskrivningsgraden i förskola är lägre. I samma ort har kommunen även bjudit in till informationsträffar om förskola.

Uppföljning av insatser

Hemkommunen har gjort en viss uppföljning av genomförda insatser och har en planering för mer omfattande uppföljning av effekterna av det uppsökande arbetet. Kommunen har en hög inskrivningsgrad i förskola i relation till genomsnittet i riket. Enligt kommunens representanter beror det bland annat på politiska beslut om att lägga ner den kommunala pedagogiska omsorgen och att de allra flesta vårdnadshavare har nära till närmsta förskola. Det framgår att kommunen gjort en uppföljning av bland annat informationsmöten kring förskola och insatsen kring SFI-undervisning vid öppna förskolan. I uppföljningen har kommunen sett att informationsmötena inte haft den effekt de önskat, eftersom deltagandet var mycket lågt. Vad gäller insatsen kring SFI-undervisning har kommunen sett att det är få barn som omfattas av bestämmelserna om att få en reserverad plats i förskola som inte redan är inskrivna förskola. Kommunen har även en pågående föräldraundersökning vars resultat kommunen ska använda för att se vad som varit framgångsrikt i både det uppsökande arbetet och i förskolans arbete i stort. Bland annat ställs frågor kring i vilka

sammanhang och kommunikationsytter som vårdnadshavare får information och var de fördrar att få information, för att kommunen därefter i nästa steg ska kunna anpassa informationsinsatser. Utifrån det samlade resultatet ska kommunen använda informationen för att förfinas och förbättra det uppsökande arbetet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området. Skolinspektionen vill dock betona vikten av att den planerade uppföljningen genomförs, för att följa effekterna av de insatser som görs och för att kommunen på så sätt ska kunna identifiera ytterligare sätt att utveckla det uppsökande arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X David Lopez Svensson

Föredragande

Signerat av: David Lopez Svensson

I handläggningen av ärendet har även Jenny Bergman Westling deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

2 kap. 8 § skollagen (2010:800)

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

4 kap. 3 § skollagen

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

4 kap. 4 § skollagen

Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

4 kap. 5 § skollagen

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls

8 kap. 2 § skollagen

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.

8 kap. 3 § skollagen

Barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten ska erbjudas förskola enligt vad som anges i 4-7 §§. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. *Lag (2017:1115).*

8 kap. 4§ skollagen

Barn ska från och med höstterminen det år barnet fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året, om inte annat följer av 5-7 §§.

8 kap. 5 § skollagen

Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

8 kap. 6 § skollagen

Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

8 kap. 7 § skollagen

Barn ska även i andra fall än som avses i 5 och 6 §§ erbjudas förskola, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.

8 kap. 12 § skollagen

Hemkommunen ansvarar för att utbildning i förskola kommer till stånd för alla barn i kommunen som ska erbjudas förskola och

1. vars vårdnadshavare önskar det, eller

2. som ska tas emot i förskolan efter ett erbjudande om plats enligt 14 a §.

Hemkommunen får fullgöra sina skyldigheter genom att erbjuda barnet motsvarande utbildning i fristående förskola.

Om det finns särskilda skäl, får hemkommunen komma överens med en annan kommun om att denna i sin förskola ska ta emot barn vars utbildning hemkommunen ansvarar för.

8 kap 12 a §

Hemkommunen ska genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till barn som ska erbjudas förskola enligt 4 § och som inte har en plats i förskola och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola.

Första kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år. Kontakt ska sedan tas inför varje höst och varje vår då barnet inte har en plats i förskola. Sista kontakten ska tas inför våren det år barnet fyller sex år.

Kommunen behöver inte ta kontakt enligt första stycket med vårdnadshavare till barn som inte är folkbokförda i Sverige enligt folkbokföringslagen (1991:481).

8 kap 14 a §

Ett barn som ska erbjudas förskola enligt 4 § ska av hemkommunen erbjudas en plats vid en förskoleenhet även utan att något önskemål om förskola har anmälts av barnets vårdnadshavare om

1. barnet är fött utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år, eller
2. barnets vårdnadshavare som är bosatta i Sverige är födda utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år.

Kommunen ska sträva efter att erbjuda även andra barn som ska erbjudas förskola enligt 4 § och som har behov av förskola för en bättre språkutveckling i svenska en plats vid en förskoleenhet utan att något önskemål om förskola har anmälts av barnets vårdnadshavare.

8 kap. 14 b §

Kommunen behöver inte erbjuda en plats enligt 14 a § om barnet inte är folkbokfört i Sverige enligt folkbokföringslagen (1991:481).

Kommunen behöver inte heller erbjuda en plats enligt 14 a § första stycket om det med hänsyn till barnets levnadsförhållanden eller situation i övrigt är uppenbart obehövligt.

8 kap. 14 c §

Ett erbjudande om plats enligt 14 a § ska ges från och med hösten det år barnet fyller tre år. Erbjudandet ska lämnas till barnets vårdnadshavare senast tre månader före det datum då barnet tidigast kan tas emot.

Kommunen ska hålla platsen reserverad för barnet till och med en månad efter det datum då barnet tidigast kan tas emot. Kommunens skyldighet att hålla platsen reserverad upphör om barnet inte börjar i verksamheten inom den tiden eller det framgår på något annat sätt att det inte finns önskemål om den erbjudna platsen.

Ett nytt erbjudande om plats ska lämnas inför varje höst barnet inte har en plats i förskola till och med det år då barnet fyller fem år.

29 kap. 19 § skollagen

Kommunen ska informera vårdnadshavare och elever om utbildning i förskolor, förskoleklasser, grundskolor, anpassade grundskolor, fritidshem, gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor och om sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. och som erbjuds i eller av kommunen.

Informationen ska utformas enligt 8 kap. 18 § andra stycket kommunallagen.

Förordning (2018:15) om läroplan för förskolan (Lpfö)**2.4 Förskola och hem**

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

2.8 Rektorns ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att (bland annat)

- varje barn tillsammans med vårdnadshavare får en god introduktion i förskolan
- utveckla formerna för samarbete mellan förskolan och vårdnadshavare och informera dem om förskolans mål och sätt att arbeta

Prop. 2021/22:132 Förskola för fler barn, s. 8, 12, 16-17, 23, 51-53 och 132

Bilaga 2: Underlag för bedömning

Skolinspektionen har genomfört gruppintervju med personal som arbetar på förskolan Kristallen. Vidare har rektorn och representanter för hemkommunen och huvudmannen intervjuats.

Intervjuerna har sammanställts i en tjänsteanteckning som har kommunicerats med huvudmannen. Tjänsteanteckningen ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla kommuner som ingått i kvalitetsgranskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2025.

Bilaga 3: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Luleå kommun den 13 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna David Lopez Svensson och Jenny Bergman Westling.

Luleå kommun har omkring 80 000 invånare. Det finns 52 kommunala förskolor i kommunen och totalt 23 rektorer för förskolorna. Förskoleverksamheten leds av en skolchef för förskola.